

Guidelines for Strengthening Anti-Corruption Measures of School Administrators in Phetchabun Primary Educational Service Area Office 3 based on Sucarita 3

Tharapong Noommeesri¹, Anon Methiworachat² and Winai Tongmun³

Received: July 01, 2024

Revised: September 20, 2025

Accepted: October 01, 2025

Abstract

The purposes of this research article were 1) to study the state of anti-corruption measures of school administrators in Phetchabun Primary Educational Service Area 3; and 2) to study guidelines for strengthening anti-corruption measures of school administrators in Phetchabun Primary Educational Service Area 3 based on Sucarita 3. The researcher used a mixed-methods research approach. Data was collected from a sample of 306 questionnaires, comprising 26 school administrators and 280 teachers. Mean and standard deviation were calculated using Statistical Package for the Social Sciences. The researcher selected the two lowest-mean items from each aspect of the questionnaire to draft guidelines and conducted focus group discussions with 7 key informants to find ways to strengthen anti-corruption measures of school administrators in Phetchabun Primary Educational Service Area 3 based on Sucarita 3. Data was then analyzed using content analysis. The research findings revealed that 1) the overall state of anti-corruption measures of school administrators in Phetchabun Primary Educational Service Area 3 was at the highest level ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = .48). When considering each aspect, the aspect with the highest average score was the aspect of strengthening organizational culture, at the highest level ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = .48). This was followed by the aspect of risk assessment for corruption

¹ Ban Khok Sakalat School

²⁻³ Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding author, e-mail: tharapong.noom@gmail.com, Tel. 095 273 4772

prevention, also at the highest level ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = .49). The aspect with the lowest average score was the aspect of developing an anti-corruption plan, which was also at the highest level ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = .48), respectively; 2) there were 49 guidelines for strengthening anti-corruption measures of school administrators in Phetchabun Primary Educational Service Area 3 based on Sucarita 3.

Keywords: strengthening anti-corruption measures, school administrators, Sucarita 3.

แนวทางเสริมสร้างการป้องกันการทุจริตของผู้บริหารสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ตามหลักสุจริต 3

ธราพงษ์ นุ่มมีศรี⁴ อานนท์ เมธีวรฉัตร⁵ และวินัย ทองมัน⁶

Received: July 01, 2024

Revised: September 20, 2025

Accepted: October 01, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการป้องกันการทุจริตของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางเสริมสร้างการป้องกันการทุจริต ของผู้บริหารสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ตามหลักสุจริต 3 ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 306 ฉบับ เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 26 คน ครู 280 คน นำมาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ผู้วิจัยได้นำ 2 ข้อ จากแบบสอบถาม ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของแต่ละด้าน มาร่างแนวทางแนวทาง และดำเนินการสนทนากลุ่ม เพื่อหาแนวทางเสริมสร้างการป้องกันการทุจริต ของผู้บริหารสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ตามหลักสุจริต 3 จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 7 รูป/คน แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการป้องกันการทุจริตของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = .48) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = .48) รองลงมา คือ ด้านการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = .49) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดทำแผนการป้องกันการทุจริต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = .48) ตามลำดับ 2) แนวทางเสริมสร้างการป้องกันการทุจริต ของผู้บริหารสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ตามหลักสุจริต 3 มี 49 แนวทาง

คำสำคัญ: การเสริมสร้างการป้องกันการทุจริต, ผู้บริหารสถานศึกษา, สุจริต 3

⁴ โรงเรียนบ้านโคกสะแกลาด; Ban Khok Sakalat School

⁵⁻⁶ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย; Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding author, e-mail: tharapong.noom@gmail.com, Tel. 095 273 4772

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) กำหนดเป้าหมายสำคัญในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ คือ ภาครัฐมีความโปร่งใสปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกระดับ พร้อมทั้งสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของบุคลากรภาครัฐโดยกำหนดมาตรการให้หน่วยงานภาครัฐและทุกภาคส่วนดำเนินงานอย่างโปร่งใสเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมความสุจริตความซื่อสัตย์ความโปร่งใสและเป็นธรรม รวมทั้งกำหนดแนวทางการพัฒนาให้เกิดความโปร่งใส 3 ประการ ได้แก่ 1) ปลุกและปลุกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองดีมีวัฒนธรรมสุจริตและการปลูกฝังวัฒนธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนทุกช่วงวัยทุกระดับ 2) ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความใสสะอาดปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต และ 3) ปรับระบบงานและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการลดการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐเข้ารับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานเพื่อจะได้ทราบผลการประเมินและแนวทางการพัฒนา ซึ่งจะช่วยยกระดับหน่วยงานในด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561)

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้พัฒนาเครื่องมือการประเมินเชิงบวกเพื่อเป็นมาตรการป้องกันการทุจริต และเป็นกลไกในการสร้างความตระหนักให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรม โดยใช้ชื่อว่า "การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA)" เป็นกลยุทธ์ที่สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) ซึ่งถือเป็นการยกระดับให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ให้เป็น "มาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุก" ที่หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศจะต้องดำเนินการ โดยมุ่งหวังให้หน่วยงานภาครัฐที่เข้ารับการประเมิน ได้รับทราบผลการประเมินและแนวทางในการพัฒนาและยกระดับหน่วยงานในด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสมและที่ผ่านมาพบว่า หลายหน่วยงานนำการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐไปเป็นกรอบในการพัฒนาและยกระดับการบริหารจัดการให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลเกิดการปรับปรุงประสิทธิภาพในการให้บริการและการอำนวยความสะดวกต่อประชาชน ให้เข้าถึงการบริการสาธารณะด้วยความเป็นธรรมผ่านการปฏิบัติงานอย่างมีมาตรฐาน มีการประกาศขั้นตอนและระยะเวลาในการให้บริการอย่างชัดเจน นอกจากนี้ ในด้านบริหารจัดการในหน่วยงาน ก็ยังพบว่า

หน่วยงานให้ความสำคัญกับการป้องกันในประเด็นที่อาจเป็นความเสี่ยงหรือเป็นช่องทางที่อาจจะก่อให้เกิดการทุจริต การรับสินบนหรือก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน และสามารถยับยั้งการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างเท่าทันสถานการณ์ ซึ่งเมื่อหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศมีการป้องกันการทุจริตเชิงรุกในลักษณะดังกล่าวก็จะทำให้การทุจริตในภาพรวมของประเทศลดลงได้ในที่สุด ตลอดจนยังผลักดันให้เกิดทิศทางการพัฒนาและปรับปรุงการทำงานภายในหน่วยงานในภาพรวมของประเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2560)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากจะเป็นหน่วยงานระดับกรมที่รับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานจากสำนักงาน ป.ป.ช. แล้ว ยังเป็นหน่วยงานที่นำเครื่องมือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ไปขยายผลเพื่อพัฒนาและยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานในสังกัด โดยการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 มีสถานศึกษาทั้งสิ้น 187 แห่ง มีนโยบายให้โรงเรียนได้ดำเนินโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) คือ การเข้ารับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ซึ่งโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ทุกโรงเรียนมีนโยบายการต่อต้านการทุจริตโดยภาพรวม การสรุปและรายงานผลการดำเนินโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) นั้น การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2564 พบว่า ตัวชี้วัดที่ 10 การป้องกันการทุจริต ได้คะแนนเฉลี่ย 54.57 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์, 2565) ซึ่งอยู่ในระดับ ต่ำ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าสภาพการป้องกันการทุจริตของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 นั้นขาดความพร้อมในการป้องกันการทุจริต

สุจริต 3 เป็นหลักที่ผู้บริหาร จะต้องให้ความสำคัญได้ระบุไว้ว่า บุคคลจะต้องเป็นผู้ประพฤติกายสุจริต วชิสุจริต และมโนสุจริต รวมทั้งพยายามชี้แนะแนวทางให้บุคคลอื่น ประพฤติสุจริตตามความชอบด้วย บุคคลนั้น ย่อมได้รับความสุข แต่ถ้าประพฤติกายทุจริต วชิทุจริต และมโนทุจริต เขาจะได้รับความทุกข์ต่าง ๆ ซึ่งหากว่าผู้บริหารสถานศึกษานำไปใช้ในการบริหารในสถานศึกษานั้นย่อมจะสร้างความสุข ความเคารพนับถือด้วยใจจากผู้ที่บังคับบัญชาได้ อีกทั้งยังสามารถที่จะสร้างแรงกระตุ้นทางจิตใจเพื่อให้เกิดการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตามเป้าหมายที่วางไว้

ด้วยเหตุผลข้างต้นที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะหาแนวทางเสริมสร้างการป้องกันการทุจริต ของผู้บริหารสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ตามหลักสุจริต 3 ว่ามีวิธีการป้องกันการทุจริตในสถานศึกษามากน้อยเพียงใด และนำเสนอวิธีการต่าง ๆ ในการเสริมสร้างการป้องกันการทุจริต โดยใช้ขอบเขตตามสำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพราะเป็นขอบเขตที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และใช้หลักสุจริต 3 ประยุกต์เป็นแนวทางเสริมสร้างการป้องกันการทุจริตของผู้บริหารสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 เพื่อจะได้สารสนเทศจากการศึกษาสภาพการป้องกันการทุจริตเป็น ข้อมูลในการตัดสินใจ และเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนพิจารณาปรับปรุงแก้ไข และขยายผลให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการป้องกันการทุจริตของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3
2. เพื่อศึกษาแนวทางเสริมสร้างการป้องกันการทุจริต ของผู้บริหารสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ตามหลักสุจริต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) แบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยทำการแจกแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพการป้องกันการทุจริตของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 รวมทั้งสิ้น 1,424 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยการสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนประชากร ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 26 คน ครู จำนวน 280 คน จากสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 จำนวน 187 แห่ง รวมทั้งสิ้น จำนวน 306 คน แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในด้าน ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และตอนที่ 2 สภาพการป้องกันการทุจริตของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งมีเนื้อหา 4 ด้าน ดังนี้ 1. การประกาศเจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร 2. การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต 3.

การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร 4. การจัดทำแผนการป้องกันการทุจริต นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบถูกต้องตามเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแต่ละข้อคำถาม ซึ่งมีค่าความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 จากนั้นนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งหมด โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficients) ตามวิธีของ Cronbach ซึ่งค่าความเชื่อมั่นที่ได้คือ 0.74 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ระยะที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยทำการสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อหาแนวทางเสริมสร้างการป้องกันการทุจริต ของผู้บริหารสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ตามหลักสุจริต 3 ด้วยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 7 รูป/คน กำหนดคุณสมบัติ ดังนี้ 1) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 2 รูป/คน 2) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 1 คน และ 3) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้านการบริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน 4) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้านการป้องกันการทุจริต จำนวน 1 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เกี่ยวกับแนวทางเสริมสร้างการป้องกันการทุจริต ของผู้บริหารสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ตามหลักสุจริต 3 แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เป็นข้อสัมภาษณ์ ที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพการป้องกันการทุจริตของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 จากระยะที่ 1 ที่มีสภาพการบริหารน้อยที่สุด ด้านละ 2 รายการ ตามเนื้อหา 4 ด้าน

สรุปผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า สภาพการป้องกันการทุจริตของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร รองลงมา คือ ด้านการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดทำแผนการป้องกันการทุจริต เมื่อพิจารณารายด้าน

1) ด้านการประกาศเจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = .50) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายการดำเนินงานด้านความโปร่งใส

2) ด้านการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = .49) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ผู้บริหารมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยพิจารณาจากข้อมูลและเอกสารที่รวบรวมมา อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารมีการรวบรวมข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน เพื่อใช้ในการประเมินความเสี่ยง

3) ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = .47) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการทำงานเป็นทีม อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารมีการสร้างระบบการบริหารงานที่มีความโปร่งใส

4) ด้านการจัดทำแผนการป้องกันการทุจริต พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = .48) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ผู้บริหารมีการจัดทำแผนปฏิบัติการสามารถลดความเสี่ยงในการทุจริตได้อย่างเป็นรูปธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการจัดทำแผนปฏิบัติการสามารถนำไปสู่การป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารมีการจัดทำแผนปฏิบัติการครอบคลุมทุกประเด็นที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า

1) แนวทางเสริมสร้างการป้องกันการทุจริตของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการประกาศเจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ตามหลักสุจริต 3 มี 12 แนวทาง ได้แก่ กายสุจริต 5 แนวทาง (1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตามหลักความโปร่งใสและการป้องกันการทุจริต (2) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการหรือแผนพัฒนาที่เน้นการส่งเสริมความรู้และความเข้าใจในเรื่องการป้องกันการทุจริต (3) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างโอกาสให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรมที่เข้าใจง่ายและมีประสิทธิภาพ โดยให้ข้อมูลที่ตรงไปตรงมาเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตและประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน (4) ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดและเสนอนโยบายที่เน้นความโปร่งใสให้กับบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างการเคารพและความไว้วางใจในองค์กร ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยความเป็นธรรมและความรับผิดชอบในทุกกิจกรรมที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา (5) ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายเพื่อให้แน่ใจว่ามีผลต่อการเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต

วจีสุจริต 4 แนวทาง (1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้ภาษาที่ชัดเจนและไม่สร้างความสับสนในการสื่อสารเกี่ยวกับความสำคัญและ

วัตถุประสงค์เพื่อสร้างความโปร่งใสในสถานศึกษา (2) ผู้บริหารสถานศึกษาได้สร้างสื่อที่เข้าใจง่าย และมีประสิทธิภาพในการสื่อสารเกี่ยวกับความโปร่งใส เช่น โปสเตอร์ ป้ายประชาสัมพันธ์ หรือวิดีโอ เพื่อเสริมความรู้ของบุคลากร และใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการสื่อสาร (3) ผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารเพื่อแสดงความโปร่งใสในการบริหารสถานศึกษาและการดำเนินงานของผู้บริหารได้อย่างเห็นผลและมีประสิทธิภาพ (4) ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเสริมประสิทธิภาพในการสื่อสารและการเผยแพร่นโยบาย มโนสุจริต 3 แนวทาง (1) ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญและเข้าใจถึงความสำคัญของความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา (2) ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายที่เน้นความยุติธรรมและสามารถตรวจสอบได้ในประเด็นต่าง ๆ (3) ผู้บริหารสถานศึกษาได้สร้างโอกาสให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเพื่อเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต

2) แนวทางแนวทางเสริมสร้างการป้องกันการทุจริตของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ตามหลักสุจริต 3 มี 10 แนวทาง ดังนี้ กายสุจริต 4 แนวทาง (1) ผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดมาตรฐานและวิธีการปฏิบัติอย่างชัดเจนเพื่อป้องกันความสับสนและความไม่ชัดเจนในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ 1. ผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดมาตรฐานและวิธีการปฏิบัติอย่างชัดเจนเพื่อป้องกันความสับสนและความไม่ชัดเจนในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ (2) ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของพนักงานเพื่อประเมินระดับการปฏิบัติตามมาตรฐาน และเร่งการพัฒนาการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงและป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับความไม่ซื่อสัตย์ในอนาคต (3) ผู้บริหารสถานศึกษาได้ทำการรวบรวมข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่สำคัญและเสี่ยงสูง เช่น ข้อมูลการเงิน, การบริหารความเสี่ยง, และเอกสารทางกฎหมายให้ครบถ้วน (4) ผู้บริหารสถานศึกษาทำการประเมินความเสี่ยงจากข้อมูลและเอกสารที่ได้รับรวบรวมเพื่อพิจารณาความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและผลกระทบต่อสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม วจสุจริต 4 แนวทาง(1) ผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารเกี่ยวกับเป้าหมายและมาตรฐานการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนเพื่อให้ทุกคนเข้าใจและปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง การสื่อสารเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของความผิดปกติในการปฏิบัติงานและผลกระทบต่อสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและเน้นให้เกิดความเข้าใจในทีมงานอย่างเต็มที่ (2) ผู้บริหารสถานศึกษาได้สื่อสารถึงความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลและการดำเนินงานอย่างโปร่งใส เพื่อป้องกันการทุจริต (3) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถชี้แจงวัตถุประสงค์ในการสะสมข้อมูลและเอกสารอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้บริหารและบุคลากรเข้าใจความสำคัญและเหตุผลของกระบวนการดังกล่าวได้อย่างชัดเจน (4) ผู้บริหารสถานศึกษาได้กล่าวถึงผลการวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับพนักงานเพื่อเพิ่มความเข้าใจในความเสี่ยงและแนวทางในการป้องกันและป้องกันการเกิดเหตุการณ์ได้ดีขึ้น มโนสุจริต

2 แนวทาง (1) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมเพื่อประเมินระดับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และให้ความมั่นใจว่ามีมาตรการที่เหมาะสมในการจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (2) ผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมให้พนักงานพัฒนาทักษะและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานอย่างเป็นระบบ เพื่อเสริมโอกาสในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

3) แนวทางเสริมสร้างการป้องกันการทุจริตของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ตามหลักสุจริต 3 มี 14 แนวทาง ดังนี้ กายสุจริต 5 แนวทาง (1) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามหลักคุณธรรม โดยให้ความสำคัญกับค่านิยมและจรรยาบรรณที่ดีต่อทุกคนในสถานศึกษา (2) ผู้บริหารสถานศึกษามุ่งสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เต็มไปด้วยค่านิยมและจรรยาบรรณอันดี โดยเน้นการสร้างพื้นที่สำหรับส่งเสริมความเป็นธรรมในทุกขั้นตอนของการทำงาน (3) ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนในการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและส่งเสริมการปฏิบัติตามหลักความเป็นธรรมในการทำงาน (4) ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายในการเปิดเผยข้อมูลสำคัญและเกี่ยวข้องตลอดจนเน้นความครบถ้วนและเหมาะสมในการดำเนินงาน เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ (5) ผู้บริหารสถานศึกษาได้สร้างกระบวนการทำงานที่ชัดเจนและโปร่งใส เพื่อให้ทุกคนในทีมเข้าใจว่าต้องปฏิบัติอย่างไร และมีเกณฑ์การทำงานที่ชัดเจน วจิสสุจริต 4 แนวทาง (1) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้คำชี้แจงและแจ้งเตือนให้ทุกคนในสถานศึกษาเข้าใจถึงข้อผิดพลาดหรือปัญหาที่เกิดขึ้น และวิธีการแก้ไข (2) ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการฟังและตอบสนองต่อความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากบุคลากรอย่างเป็นกันเอง การตัดสินใจจะเกิดขึ้นอย่างโปร่งใสโดยการอธิบายเหตุผลและขั้นตอนให้ทุกคนเข้าใจได้อย่างชัดเจน (3) ผู้บริหารสถานศึกษามุ่งเปิดโอกาสให้แก่ครูและบุคคลทุกท่านที่มีความคิดเห็น และสามารถสื่อสารกับผู้บริหารอย่างเป็นกันเองได้อย่างมีความสุภาพและเปิดเผย (4) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างพื้นที่ในการสื่อสารระหว่างทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยการสร้างความโปร่งใสและเปิดกว้างเพื่อให้ทุกคนมีโอกาสดialogue แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแบ่งปันข้อมูล การสื่อสารเชิงกลยุทธ์นี้ช่วยเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมขององค์กรโดยสร้างความเข้าใจในค่านิยมและจรรยาบรรณขององค์กร และสร้างความรู้สึกร่วมกันของการมีส่วนร่วมในองค์กรของคน มโนสุจริต 5 แนวทาง (1) ผู้บริหารสถานศึกษามีทัศนคติที่ดีเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา (2) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณธรรมและพฤติกรรมตรงไปตรงมาจะเป็นแรงบันดาลใจให้คนอื่นได้รับแรงบันดาลใจและการทำตามแบบอย่างที่เป็นธรรม เขาเปิดเผยข้อมูลและตัดสินใจอย่างยุติธรรมให้เป็นแบบอย่างให้ผู้อื่นตามอย่างลงตัว (3) ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษาและเสริมความโปร่งใสในองค์กร โดยสร้างวินัยและส่งเสริมความเข้าใจและยอมรับมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในสถานศึกษา (4)

ผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดและเข้าใจเป้าหมายหรือวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน และแบ่งปันข้อมูลเหล่านี้ให้ทราบกับทุกคนในสถานศึกษาได้อย่างเป็นทางการ (5) ผู้บริหารสถานศึกษาได้ตัดสินใจเพื่อเสริมสร้างการสื่อสารที่โปร่งใสและการเปิดเผยข้อมูล รวมถึงให้ความรับผิดชอบและบทบาทที่ชัดเจนให้แก่ทุกคนในสถานศึกษา นอกจากนี้ยังมีการดำเนินการประเมินและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงระบบอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

4) แนวทางแนวทางเสริมสร้างการป้องกันการทุจริตของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนการป้องกันการทุจริต เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ตามหลักสุจริต 3 มี 13 แนวทาง ดังนี้ กายสุจริต 6 แนวทาง (1) ผู้บริหารสถานศึกษามุ่งเน้นความซื่อสัตย์และคุณธรรมในทุกด้านของการดำเนินงานของสถานศึกษา (2) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเลือกนโยบายหรือแผนปฏิบัติที่เน้นความซื่อสัตย์และคุณธรรม เช่น การสร้างมาตรการป้องกันการทุจริต การส่งเสริมความโปร่งใสในการบริหารจัดการ สร้างแผนปฏิบัติการที่เน้นความซื่อสัตย์และคุณธรรมในทุกด้าน โดยมีการส่งเสริมความรับผิดชอบและการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (3) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์และระบุประเด็นที่เสี่ยงต่อการทุจริตที่เป็นไปได้ในสถานศึกษา (4) ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแผนปฏิบัติการที่ครอบคลุมทุกประเด็นที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต (5) ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดกิจกรรมและการดำเนินการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงของการทุจริต (6) ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันและลดความเสี่ยงของการทุจริต เช่น การสร้างกระบวนการตรวจสอบและการควบคุม มีการติดตามและประเมินผลเพื่อตรวจสอบความสำเร็จของแผนปฏิบัติการและการป้องกันการทุจริต วิจิสุจริต 4 แนวทาง (1) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างการเข้าใจและความร่วมมือจากสมาชิกในสถานศึกษา เพื่อให้สามารถดำเนินการตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (2) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างการร่วมมือและการทำงานเป็นทีมในการดำเนินการ โดยให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกันในการป้องกันการทุจริต (3) ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง (4) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้บุคลากรสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ สื่อสารอย่างเปิดเผยเกี่ยวกับกิจกรรมและการดำเนินงานของสถานศึกษา และการแบ่งปันข้อมูลให้ทุกคนได้รับทราบ มโนสุจริต 3 แนวทาง (1) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจถึงสถานะปัจจุบันของนโยบายเรื่องความซื่อสัตย์และคุณธรรมในทุกด้าน และการบริหารจัดการในสถานศึกษา (2) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่อาจเป็นเหตุให้เกิดการทุจริตในหลาย ๆ ด้านของสถานศึกษา (3) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างวัฒนธรรมที่เน้นความซื่อสัตย์และคุณธรรม โดยเริ่มจากการเป็นตัวอย่างและการส่งเสริมการปฏิบัติตามหลักของความซื่อสัตย์และคุณธรรมให้กับบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า จากการศึกษาสภาพการป้องกันการทุจริตของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากการขับเคลื่อนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยมุ่งป้องกันการทุจริตในสถานศึกษา ตามนโยบายระยะเร่งด่วน (Quick Win) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ข้อที่ 5 สร้างความตระหนักในการป้องกันการทุจริต ดังนั้น ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงให้ความสำคัญในการป้องกันการทุจริต ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจึงส่งผลให้เกิดการป้องกันการทุจริตในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา จึงส่งผลให้ผลการประเมินในภาพอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาออนไลน์ (Integrity and Transparency Assessment Online: ITA Online) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ซึ่งสถานศึกษาที่มีการประเมินในระดับ AA จำนวนสูงขึ้น และสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการประเมินลดน้อยลง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3, 2566)

2. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า แนวทางเสริมสร้างการป้องกันการทุจริตของผู้บริหารสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ตามหลักสุจริต 3 มี 49 แนวทาง ได้แก่ (1) ด้านการประกาศเจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร มี 12 แนวทาง ได้แก่ กายสุจริต 5 แนวทาง วจิตสุจริต 4 แนวทาง และ มโนสุจริต 3 แนวทาง (2) ด้านการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต มี 10 แนวทาง กายสุจริต 4 แนวทาง วจิตสุจริต 4 แนวทาง และ มโนสุจริต 2 แนวทาง (3) ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร มี 14 แนวทาง กายสุจริต 5 แนวทาง วจิตสุจริต 4 แนวทาง และ มโนสุจริต 5 แนวทาง (4) ด้านการจัดทำแผนการป้องกันการทุจริต มี 13 แนวทาง กายสุจริต 6 แนวทาง วจิตสุจริต 4 แนวทาง และ มโนสุจริต 3 แนวทาง สอดคล้องกับ ธนกร ติระณะประกิจ, ประเสริฐ อินทร์รักษ์ และนพดล เจนอักษร (2562) ได้ศึกษา การป้องกันการคอร์รัปชันของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบทางด้านป้องกันการคอร์รัปชันต้องมีการกำหนดมาตรการหรือแผนการปฏิบัติงานในการป้องกันและปราบปรามการ คอร์รัปชันอย่างชัดเจน และต้องมีการบังคับใช้มาตรการต่าง ๆ อย่างเข้มข้น จริงจัง และต่อเนื่อง การทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ รวมถึงภาคประชาชนต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล เฝ้าระวัง และติดตามผู้ที่อาจกระทำความผิดอย่างต่อเนื่อง สิทธิศักดิ์ สุวรรณรินทร์ (2561) เรื่อง ศึกษาค่านิยมในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันของบุคลากร ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี พบว่า ระดับค่านิยมในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันของบุคลากร ในสถานศึกษา สังกัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ ให้บริการผู้มาติดต่องานด้วยความเต็มใจ เสมอภาค ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสซื่อสัตย์สุจริต ถูกต้องทั้งตามกฎหมาย จริยธรรม และระเบียบวินัย มีทักษะในการปฏิบัติงาน ปฏิบัติหน้าที่ที่ท้าทายความสามารถ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีชอบช่วยเหลือและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เพื่อนร่วมงาน สร้างความภาคภูมิใจในงานที่ปฏิบัติ และมีทัศนคติที่ดี ในการปฏิบัติงานมากขึ้น ทำให้แนวโน้มในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทุกคนเป็นไปในทิศทางที่ดี ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพประสิทธิผล บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยเรื่องแนวทางเสริมสร้างการป้องกันการทุจริตของผู้บริหารสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพ็ชรบูรณ์ เขต 3 ตามหลักสุจริต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพการป้องกันการทุจริตของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพ็ชรบูรณ์ เขต 3 ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการประกาศเจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร 2) ด้านการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต 3) การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร และ 4) ด้านการจัดทำแผนการป้องกันการทุจริต และหาแนวทางเสริมสร้างการป้องกันการทุจริตของผู้บริหารสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพ็ชรบูรณ์ เขต 3 ตามหลักสุจริต 3 อันได้แก่ 1) กายสุจริต 2) วจิตสุจริต และ 3) มโนสุจริต ด้วยการสังเคราะห์จากการดำเนินการสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้านหลักพุทธธรรม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้านการบริหารสถานศึกษา ผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้านการบริหารการศึกษา และผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้านการป้องกันการทุจริต สรุปเป็นองค์ความรู้ได้ดังแผนภาพ

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรเน้นการปลูกฝังค่านิยมในการป้องกันการทุจริตในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรมีการประเมินความเสี่ยงในการทุจริตของเจ้าหน้าที่ ผู้บริหาร ครู ในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงวิธีการป้องกันการทุจริตได้
2. สถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการป้องกันการทุจริตได้

เอกสารอ้างอิง

- ธนกร ติระณะประกิจ, ประเสริฐ อินทร์รักษ์ และนพดล เจนอักษร. (2562). การป้องกันการคอร์รัปชันของผู้บริหารโรงเรียน. *วารสารบริหารการศึกษา มศว.* 16(30), 114-125.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. (2565). *รายงานผลการดำเนินงาน (Integrity and Transparency Assessment : ITA) การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของสถานศึกษาออนไลน์ ประจำปีงบประมาณ 2564.* เพชรบูรณ์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. (2566). *ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาออนไลน์ (Integrity and Transparency Assessment Online: ITA Online) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566.* (อัดสำเนา).
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2560). *ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564).* นนทบุรี: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580.* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สิทธิศักดิ์ สุวรรณรินทร์ (2561). ค่านิยมในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันของบุคลากร
ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสน
ศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน). บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.